

Uudenmaan ELY-keskuksen esitys pakolaisten vastaanottamisesta Uudenmaan alueen kunnille

70/05.11.00/2016

KV 13.06.2016 § 31

Lisätiedot:

sosiaali- ja terveysjohtaja Ulla Tikkanen, puh. 09 5056 246
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kansainvälistä suojelua saaviin henkilöihin kuuluu kiintiöpakolaisia, alaikäisinä yksin tulleita sekä muita oleskeluluvan saaneita turvapaikanhakijoita. Tällä hetkellä kuntapaikkoja on riittämättömästi. Vuoden 2015 aikana Suomeen tuli noin 32 500 turvapaikanhakijaa, joista noin kolmasosan arvioidaan saavan oleskeluluvan. Uudenmaan osuuden kuntiin sijoitettavista oleskeluluvan saaneista on arvioitu olevan 2 819 henkeä. ELY-keskuksen esityksen mukaan Kauniaisten laskennallinen osuus tulevista kuntapaikoista on 12 henkilöä vuonna 2016. Sen lisäksi Kauniainen on sitoutunut ottamaan 10 kiintiöpakolaista kaupunginvaltuuston vuonna 2013 tekemän päätöksen mukaisesti.

Maahanmuuttoviraston arvion mukaan oleskelulupia myönnetään enenevässä määrin kevään 2016 aikana. Tavoitteena on, että myönteisen oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat sijoitetaan tasaisesti ympäri Suomea samoilta ELY-alueille, missä vastaanottokeskukset ja ryhmäkodit ovat eli siis myös muualle kuin Helsinkiin, Espooseen ja Vantaalle. Jos ELY-keskus pystyy osoittamaan kuntapaikat etukäteen, on muutto ja kotouttaminen suunnitelmallisempaa ja hallitumpaa.

Uudenmaan ELY-keskus on 11.2.2016 kuntiin lähettämällään kirjeellä tehnyt esityksen pakolaisten vastaanottamisesta ja pyytänyt Uudenmaan kuntia käsittelemään oman kuntansa suhtautumisen esitykseen poliittisissa päätöksentekokierroksissa 29.4.2016 mennessä.

Uudenmaan alueen kuntiin vedotaan erityisesti perheryhmäkotien ja tukiasuntojen saamiseksi oleskeluluvan saaneiden alaikäisinä tulleiden turvapaikanhakijoiden tarpeisiin. Uudellamaalla oli tammikuussa 8 052 turvapaikanhakijaa, joista alaikäisiä oli 708. Heistä lähes kaikkien odotetaan saavan oleskeluluvan.

Kauniaiisiin on vastaanotettu kuusi kiintiöpakolaista vuonna 2013, seitsemän vuonna 2014 ja yhdeksän vuonna 2015 eli yhteensä 22 henkilöä. Touko- kesäkuussa Kauniaiisiin odotetaan tulevan viiden hengen perheen. Tämän lisäksi pakolaisia on tullut perheen yhdistämisen ja omaehtoisen muuttamisen kautta. Vuosina 2010–2015 Kauniaiisiin vastaanotettujen määrä on yhteensä 66 henkilöä, joista 13 on muuttanut kunnasta pois.

Saadakseen kuntakorvauksia, kunnan on tehtävä sopimus kotouttamisen edistämisestä ELY- keskuksen kanssa paitsi kiintiöpakolaisten vastaanotosta myös ns. vastaanottokeskusmuuton kautta tulleista. Osa oleskeluluvan turvapaikkamenettelyssä saaneista hankkii asunnon itsenäisesti, osa vastaanottokeskuksen avustamana.

Kunnan vastaanottamista pakolaisista maksetaan laskennallisia korvauksia seitsemän vuotiaista ja sitä vanhemmista 2 300 euroa vuodessa ja alle seitsemän vuotiaista 6 845 euroa vuodessa. Korvausaika on kolme vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleeille henkilöille ja neljä vuotta kiintiöpakolaisina tulleeille henkilöille sekä heidän perheenjäsenilleen. Korvaus on käytettävä kohderyhmään kuuluvien henkilöiden ohjaukseen ja neuvontaan sekä muun heidän kotoutumistaan tukevan toiminnan järjestämiseen.

Edellä mainittujen laskennallisten korvausten lisäksi valtio korvaa erillisen haun perusteella pakolaisten vastaanotosta aiheutuvia erityisiä sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia toteutuneen mukaisesti. Erityiset kustannukset korvataan yleensä 10 vuoden ajalta. Ilman huoltajaa maassa oleskelevien lasten ja nuorten palvelut korvataan täysimääräisenä toteutuneen mukaan. Myös pakolaisille maksettu toimeentulotuki sekä kotouttamispalveluja sekä sosiaali- ja terveystoimen palveluja koskevat tulkkauskulut korvataan täysimääräisenä kaupungin toimittamien selvitysten mukaan.

Tietoa myönteisen oleskelulupapäätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden vastaanottamisesta ja kotouttamisesta on kotouttaminen.fi-sivustolla. Myös ELY-keskukset tukevat kuntien työtä.

Jos kaupunki päättää ottaa 12 oleskeluluvan saanutta turvapaikkaprosessin kautta tullutta henkilöä kuntaan, tästä tehdään erillinen sopimus ELY-keskuksen kanssa.

Kuntaan itsenäisesti muuttaneista saa korvauksen, jos kunnassa on voimassa oleva sopimus ja kotouttamisohjelma.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 19.4.2016 § 23 tehnyt päätösehdotuksen mukaisen esityksen.

Uudenmaan ELY-keskukselta on pyydetty lisää aikaa valtuuston päätöksen ilmoittamiselle koska ELY-keskus oli pyytänyt kuntia ilmoittamaan suhtautumisensa 29.4.2016 mennessä ja, koska asiaa ei ehditty saattaa valtuuston käsittelyyn ennen tätä.

KH on 27.4.2016 § 72 edellyttäen, että KV hyväksyy edellä olevan päätösehdotuksen valtuuttanut sosiaali- ja terveysjohtajan allekirjoittamaan ELY-keskuksen kanssa solmittavan sopimuksen.

KH:

KV päättää, että kaupunki sitoutuu antamaan kuntapaikan ELY-keskuksen osoittaman laskennallisen osuuden mukaisesti (12 henkilöä) niille turvapaikanhakijoille, jotka saavat myönteisen oleskelulupapäätöksen.

.....

Valt. Miettinen ehdotti ensisijaisesti, että päätösehdotus tulee hylätä ja että valtuusto päättäisi antaa seuraavan vastauksen ELY -keskukselle:

Kauniaisten kaupunki on sitoutunut ottamaan 10 kiintiöpakolaista kaupunginvaltuuston vuonna 2013 tekemän päätöksen mukaisesti. Kaupungin toiminta on suunniteltu ELY-keskuksen kanssa tehdyn sopimuksen mukai-

seen pakolaisten vastaanottoon ja heidän kotouttamiseensa. Kauniaisilla ei ole resurssivarausta lisävelvoitteiden täyttämiseen. Lisäksi Kauniaisten kaupungin asuntotilanne on tällä hetkellä huono eikä Kauniaisten kaupungilla ole sopivia vapaita asuntoja joita kuntapaikkojen tarjoaminen edellyttäisi. Lisäksi Kauniaisten kaupungin taloudellinen tilanne ja näkymät lähitulevaisuudelle ovat heikentyneet, jonka vuoksi kaupungissa on käynnistetty talouden tasapainottamisohjelmatyö.

Toissijaisesti valt. Miettinen ehdotti seuraavan ponnen hyväksymistä: ”Erillissopimuksella kuntaan sijoitettuja asunnonhakijoita tulee kohdella yhdenvertaisesti muiden asunnonhakijoiden kanssa eikä heitä tule siten asettaa etusijalle asuntoja jaettaessa.”

Keskustelun aikana esitettiin useita puheenvuoroja KH:n pohjaehdotuksen puolesta.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, ettei valt. Miettisen muutosehdotus eikä ponsiehdotus ollut saanut kannatusta ja totesi niiden rauenneen kannatuksen puuttuessa.

Valt. Miettinen ilmoitti jättävänsä päätökseen eriävän mielipiteensä.

Päätös:

KV päätti, että kaupunki sitoutuu antamaan kuntapaikan ELY-keskuksen osoittaman laskennallisen osuuden mukaisesti (12 henkilöä) niille turvapai-kanhakijoille, jotka saavat myönteisen oleskelulupapäätöksen.

Valt. Miettinen jätti päätökseen eriävän mielipiteensä.

Liite 1 § 31